

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 hová a lapba szánt kéziratok
 — reklamációk és —
 előfizetési pénzek küldendők
 — Maros-Vásárhely, —
 Szentgyörgy-utca 9. szám.
 — ref. lelkészi lakás. —

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
 ref. lelkész.

TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
 ref. koll. tanár.

KIADJA:

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
 „Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:

minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI AR:

Egy évre 4 kor. Negyedévre 1 kor
 Fél évre 2 kor. Egy szám ára 10 fill

A marosvásárhelyi református polgári leányiskola.

Vizsgák után.

Igy tanév zártán sokat foglalkoznak a szülők azon kérdéssel, hogy milyen pályára is neveljék gyermekeiket, hogy azok majd boldogulni tudjanak az életben. És tényleg a szülők e töprendkedése nem is alaptalan, mert az élet megnehezedett viszonyai és a hatalmas verseny mellett, a mely ma a kenyérkereset harcában versenyre szólítja az egyént, a szülők nagy körültekintéssel kell fáradozzanak, hogy gyermekeik jövőjét biztosítani tudják.

Mégis a gondoskodásban és a tervelgetésben nem mindig járnak helyes uton, mert mint látjuk legtöbbek szemei előtt csak az anyagi szempont az irányító elv.

Minden szülő első sorban arra törekszik, hogy gyermekének minél fényesebb jövőt, minél kényelmesebb és előkelőbb helyzetet biztosítson. De a másik és igen lényeges kérdés, hogy gyermeküknek mire van tehetsége, hajlama, ezt már legtöbbször kevéssé méltatták figyelemre, holott a nevelésnél beálló nagy csalódások rendszeresen épp ezen egyoldalúságból támadnak és ennek lesz következménye, hogy igen sokszor a szülők osztályrésze lesz, a felületes nevelési rendszer mellett a későbbanat és a gyermekek részén, a felnőtt korban az élettel való meg hasonlás és a célt tévesztett élet.

Miután a napilapok is ilyenkor rendszeresen e kérdéssel foglalkoznak, de csak a pályaválasztás szempontjából és ezáltal a szülőket csak egyoldalulag tájékoztatják, mi e sorokban magasabb szempontból kívánunk kedves olvasóinknak írni, hogy valóban segítségükre lehessünk a gyermek nevelés nagy munkájának helyes megoldásában. Mindenek előtt azt a kérdést kell felállítsuk, hogy mi az emberi élet célja: A gazdagság, a kényelem? . . . nem, hanem a tökéletesedés.

Az emberek — kedves olvasók — természetében fekszik a jólét után való vágy. De látjuk az élet ingyen nem ad semmit. A szentírás is arra tanít: „Ember, arcod verejtékével egyed a te kenyeredet“. Ha azért aratni akarunk, először vetnünk kell, a vetés azonban fáradsággal jár. A fáradság keresése azonban a legtöbb embernek nincsen természetében, annál

kevésbé a gyermekeknek. A nevelésnek éppen ezért az a nagy feladata van, hogy az ifjúságban megszilárdítsa ama erőss meggyőződést, hogy a munka teszi értékké az embert és az, hogy a munka jutalmát önmagában hordozza. E meggyőződés, hogy életelvévé váljon a serdülő ifjúságnak, a szülők jó példája kell, hogy minden vonalon beigazolja annak valódi becsét. Ha látja a gyermek, hogy a szülők életében a jólvégzett munka önbizalmat és megelégedést szül, ők is megértik a becsületes munka becsét és nyomon követik a szülőket.

Az a kérdés már most, hogy milyen munka lehet eredményes? A tapasztalat arra tanít, hogy csak az, a mely helyes idő és erő beosztással van elvégezve.

Az idő és erő beosztásnál a házirend a példaadó. Itt van igazi nevelő hatása a szülők példájának: a gyermekek akaratereje kifejlődésére.

A tanulói pályán, az akaraterő nevelése nélkül egyetlen gyermek sem boldogul. A gyermek természeténél fogva szereti a játékot, a szórakozást, a változatosságot; a tanulás ellenben önmegtagadást, lemondást kíván, ezért, magára nézve elején nyügnék tartja és szabadulni akar tőle, egész erejével tiltakozik ellene, mint olyan erőszak ellen, amely őt egyéni szabadságától akarja megfosztani.

De a szülő tisztába kell hogy legyen azzal, miszerint az akaraterő kifejlesztésével, szabad irányt jelöl gyermeke cselekvésének. Ha a jót teszi a gyermek, megdicséri, szorgalmát méltányolja, munkássága bizonyos jutalmát élveztetni vele, ekkor a gyermek e méltánylások mellett, érezni fogja magában a vágyat, hasonló tettekre, érezni fogja egyéniségében az életerőt.

A cselekvésnél fő a tervszerűség, hogy rendszeres legyen általa az egész élet. Az üres tervelgetés azonban, csak üres ábránd, ez többet ront, mint épít. Ezért helytelen időelőtt annak latolgatása: te fiam ez leszel, az leszel. A fő dolog, hogy tanulni kell, az életre elő kell készülni.

Tehát, ezért, a gyermektől ne kívánjunk soha lehetetlent, munkájok beosztásában legyen fokozat. Kívánjuk meg tőlük, hogy napról-napra

állapítsák meg teendőjük tervét, aminek mindég a körülményekhez mértnek kell lennie. Szoktassuk arra őket, hogy erejüket, idejüket ne becsüljék túl. Mert a jól megoldott feladat megelégedést szül, a feladat abban hagyása kedvetlenséget, kishitőséget eredményez.

A gyermek akaratereje, figyelme fokától függ. A figyelem, mivel kifáraszt, nem szabad azt tulfeszíteni. A változatosság éberré teszi a lelket. A szellemi munkát nyomon kell kövesse a szorakozás, a testi mozgás. A közmondás is azt tanítja: „Ép testben lakik, ép lélek.“ Az angol bölcs, Herbert Spencer pedig azt tanácsolja: „Térjünk vissza a nevelésnél a természethez.“ Sem a szellemi, sem a testi élvezetekben tulságba azért ne menjünk, hanem kövessük a természetben látott szép rendet és az abból felénk sugárzó élettan törvényeit.

Láttuk, hogy az emberi akaratnak az a feladata, hogy a munkában a szellemet a végrehajtásra serkentse. És, ha vizsgáljuk az akaratot, látjuk, hogy ennek rugója az érzelem. Amit nem szeretek, attól vonakodom; ami nekem jól esik, azt szívesen megteszem. A nevelésnek, ne felejtsek el a szülők, hogy éppen az a feladata, miszerint egészséges eszmetársítás által, gyermekeikben a cselekvésre indításkor kellemes érzelmeket hozzanak létre. Ez a feladata a jó iskolának is és ha a család is e főcélra szemel előtti tartja, közös erővel a jó célt, jó megoldásra tudják vezetni.

Ha a tanuló napról-napra érzi a munka eredményességét, napról-napra nő ereje is. Így lesz azután a jó érzések által a munka, mely előbb nyűg volt, a gyermek és az azután az ifju életszükségletévé. Ily szép eredményt azonban csak a rendszeres munka eredményezhet, nem pedig az időközönként való nekihevülés.

Ne kívánjunk a természettől csodát, hanem szoktassuk munkára türelemmel a gyermekeket és akkor a jó eredmény el nem maradhat.

A tehetség a szüntelen gyakorlás által fejlődik. Dárvin a világhírű tudós azt mondotta volt, hogy: a lángész hosszú, kitartó türelem.

A türelemben kitűnő példát adott nekünk, hazánk nagy fia, Báró Eötvös József.

Ő, maga mondotta, hogy mindig kerülte

az olyan olvasmányokat, amelyek nem voltak összefüggésbe elmélkedése tárgyával. A latin közmondással tartott: nem sokfélét, hanem sokat kell az embernek olvasni.

Kövessük ezért mi is a nagyemberek példáját, úgy magunk, mint a gyermekekkel szemben. Ne engedjük, hogy ifjuságunk, e mi gyermekeink, a drága időt silány és lélekölő olvasmányokra fecséreljék. Arra tanítsuk idejekorán őket, hogy az élet célja a hasznos munka, akkor, ha ezt megértik biztosan fognak haladni a tökéletesedés felé.

A munka után, pihenésre szorul az ember. De a minő káros a roszkönyv, épp olyan veszedelmes a gyermekekre a pihenés óráiban a rosz társaság is. Keresse a gyermek és az ifju, a munkás, derűs kedélyűtársainak barátságát és a felnőttek is beszéljenek az ifjuság körében szép és léleknevelő dolgokról. Mert a mások példájából merített lelkesedés szilárdítja meg az ő jóra való törekvésüket is.

A pihenés óráinak másik okos felhasználási módja: a testmozgás. A szellemi munkásnak legelvezetesebb pihenése: a sétálás.

Igy a helyesen beosztott szellemi munka nemcsak, hogy nem árt az ifjuságnak, hanem ellenkezőleg életkedvük fokozódását elő is mozdítja. A jól végzett munka a lelkiismeretet megnyugtatja, a boldogság érzetét fokozza. Munkásság nélkül nincsen boldogság. Ezért mondjuk, hogy hosszú út vezet a boldogsághoz. Ez az út akarataink növelésének útja!

Kánt, korunk legnagyobb bölcse, azt tanítja, hogy: „Az ember értéke egyedül akarat erejétől, erkölcsi érzésétől függ. Ezért, hogy hasznos életet élhessünk, le kell mondanunk az érzéki vágyakról, hajlamokról, az erkölcsi törvények és a kötelességek hű teljesítése javára. Mindezekért jutalmunk a megelégedés és a szellemvilágba való fölemelkedése lelkünknek.“

Ezeket meggondolva, ne azon tusakodjunk hogy minő állást biztosítsunk gyermekeinknek, hanem elsősorban fordítsunk gondot: akarat erejük és erkölcsi életük kifejlődésére. Mert ha az ifjuság nemesen használja az ő idejét és felvértezi magát a családban és az iskolában szellemi és phisikai élet javaival, akkor ha

eljön a pályaválasztás ideje, erői és hajlamai mérlegelése mellett, mindenik megtalálja a tehetségeinek megfelelő pályát; a mely pályában azután gyönyörűsége is telik, mert ért hozzá és akar is azon egész emberként dolgozni.

A helyes nevelésnek, ez az egyedüli igaz célhoz vezető módja. Az ellenkező felfogás, hogy a kinek állása van, majd esze is lesz hozzá. Ez romlásra vezet. E téves felfogásnak következménye, hogy ma egész serege az ifjuságnak nem elég bátor, hogy szembe nézzen élet küzdelmeivel, hanem erőtlen kísérletezések után, csüggedten az élet ellen támad és bár az ifjkor oly sokat ígér: a halál karjaiba dől. Mindennek oka, a helytelen irányú nevelés, a mai ifjuság egy nagy része, nem tud: küzdeni, lemondani, újra remélni és várni, míg eljön az ő munkájának is becsületes jutalma.

A gyermekek nevelésének a családnak segítő társa az egyház. A mi protestáns egyházaink mindég hű szívvvel szolgálták a családok érdekeit. Reformátoraink azzal kezdték munkájukat, hogy a megalapított egyházakban iskolákat létesítettek, jó tanerőket alkalmaztak, hogy az ifjuságban a helyes nevelés által fejlődjék új nép, a kikben lakózzék az evangélium kövérsége. Ez új nemzedék fegyvereivel és páncélvasával vívta meg anyaszentegyházunk nehéz harcát és teremtette meg, a családban, a társadalomban az új idők szellemét.

Ha a változott idők hatását ellensúlyozni akarjuk, ha a családi élet fundamentumait meg akarjuk újítani, közéletünk bajait orvosolni kívánjuk, térjünk vissza apáink kipróbált módszeréhez: a vallás-erkölcsi neveléshez. Akkor a mi ifjuságunk megújul lélekben és minden mi aggodalmunk örömmé fordul. Vizsgák után, ez szent vallásunknak, a szülőkhöz szóló igaz tanácsa.

Ezért mondja a szent irás is: Ti atyák, a ti fiaitokat és leányaitokat neveljétek tudományban és az Ur beszédének intésében — Eféz. 6. r. 4 v. Mert a fiúk és leányok, kik jó életben neveltetnek, eltörlik szülőjüknek könnyhullatásait. Syr. 22 r. 7 v. Az ur pedig gyönyörködik az ő népében. Zsolt. 149. 4.

Péchy Árpád
református lelkipásztor.

¶ fák árnyában.

Kedves fáim árnyában pihenek,
Oh mi édes itt a pihenésem:
Én ültettem s ápolgattam őket,
A míg csak fölnövekedtek szípen.

És ők nagyon hálások irántam,
Enyhe árnyat és gyümölcsöt adnak;
Lombjaik közt pedig dal zendül meg.
Dalolása vidám madaraknak.

Csak az ember nem tud hálás lenni,
A szívnek e szép nemes virága
— Akármennyi jót tegyenek vele —
Vagy nem terem, vagy nem virul nála...!

Bárcsak venne ő a fáktól példát,
Hogy a jóért hálával fizetne;
Akkor sok fájdalom elmaradna,
És az élet boldogabb, szebb lenne.

¶ köny.

Aki nem hullat soha könnyet.
Nem is érez boldogságot:
Mint a föld is harmat nélkül
Nem teremhet szép virágot.

Néha — Isten tudja miért —
Köny lepi el szemünket:
S mint ha varázs volna benne,
Szebb világba ringat minket...!

Mint a csiga gyöngyöket sir
S ég könnyére kél szivárvány:
Szentebb, magasb érzésink is
Támadnak a könnyek árján...!

A köny az Ur adománya
S a kik benne bizva sirnak:
Legszorongóbb bánatukban
Drága vigaszt küld azoknak.

A köny után új remény kél
S ez hozand majd boldogságot;
Mint földön is éj harmatja
Fakasztja ki a virágot.

Dónos József

Isten igéje.

A föld szépsége.

Zsolt. 65. 10—13.,

„A te irgalmassággoddal, oh Uram, teljes a föld.“
Igy sohajt a zsoltáriró a nyári természet gazdag pompájában. Minden, a mi az emberi szem gyönyörűségére lett alkotva, az most dicséri teremtőjéül. Ezt mondja az a mély sóhajtás. Vizsgáljuk mi is csak a zsoltáriró meghatottságával a föld gazdagságát.

Isten lakóhelyül rendelte ezt a földet az embernek, a hol dolgozzék, pihenjen, imádkozzék és szeressen. Sok jó és szép van a földön. Vessünk egy pillantást a nyári reggelen vagy alkonyatkor és mi is megértjük majd Isten jóságát, szeretetét és szorgalmasságát. Mily pompás ruhában jelenik meg a föld egy harmatos reggelen. Millió gyöngyszem csillog drága öltözetén. Mily gyönyörűsége, ha az erdők dalos madarai hangoztatják vidám éneküket. Van e ennél szebb zene? Ki hallott jelesebb művészeket ezeknél?

Ez a föld, a jó Isten asztala, dusan meg van terítve, helyet foglalhatnak mellette a világ összes népei. Mindeniknek jut belőle egy-egy falat. Ezer millió vendég foglal helyet naponként e gazdagon megterített asztal mellett. Milliók lakmároznak ott, ki vígan, ki búsan, ez már a vendégek hangulatától, jó vagy rossz kedvtől függ. Mert boldogságunkat vagy szerencsétlenségünket az szabja meg, hogy milyen szempontból ítéljük azt meg. Némely nagyítja az ő szenvedését, a másik lekicsinyli az ő boldogságát. Mindeniknek jó az, ha egy kissé emelkedett halomról nézi a világi élet utjait s több rózsát lát rajta, mint töviset.

De lássuk csak a föld terményeit! A gazdag kévék úgy emelkednek ki a földről, mint apró aranytornyok és szép reménnyel töltik be az ember szívet. A fák színes gyümölcsei integetnek felénk s imára, áldásra hívják fel az embert: Legyen áldott az a kéz, a ki ezeket adta.

Legjobb áldás, legszebb hála és köszönet az, ha jól használjuk fel azt, a mit Isten adott. A jókedvű adakozót szereti az Isten. A ki felebarátja javára használja fel az aratás eredményét, az méltó hálát mondott az Urnak. Ha családunk előmenetelére fordítjuk jóvedelmünket, igaz keresztyén kötelességet teljesítünk. Csak az önző, élvezet vágyó ember gondol önmagára, a mikor mindenfelől látja a földnek gazdagságát csodálatos is az, hogy nem fáradnak el a mezők és a szántóföldek a sok adásban. Folytonosan osztják a kincset, kitárják áldásukat. Nem fáradnak el, nem unják meg ezt a szép munkát.

Nemcsak a föld beszél Isten jóságáról, hanem a csillagok, a nap, a felhők a kék ég, a nagy minden-

ség is. Bár néma tanui ezek Isten jóságának de beszélnek ők is, csak meg kell érteni az ő nyelvüket.

Néha megvonja tőlünk az Ur az ő áldását. A szép föld kopáron, árván áll előttünk. Mi pedig reményt veszítve sirunk, busulunk az áldás elmaradása miatt. Ha talán Isten ezt a mi bűneinkért tenné, inkább most, még a csapás előtt, elhagyjuk vétkeinket és új életet kezdünk.

Harsogjon tehát minden körülmények közt a hálaadó ének: Örök jóságú teremtető! Téged imádunk csak, mert a te irgalmassággoddal, oh Uram teljes a föld!

Király Béla
ref. pap.

Kegyesség utja.

Apróságok.

Mennyivel tartozol? A lincolni herceg, egy nagy birtokot kapott a kormánytól azon feltétellel, hogy minden rózsanyiláskor egy fehér rózsát adjon a királynak. Ez csekély ár egy nagy birokért s annak jeléül történt csak hogy beisméri alattvaló voltát, s hogy mindent a királynak köszönhet. Isten azt mondja nekünk: nem kérek tőled nagyot, nehezét, lehetlent, naponta csak szeretetet, alattvaló hűséget szolgálataot — egy fehér rózsát rózsanyiláskor.

Önfeláldozás. Nem régen India és Anglia között háború folyt s egyszer több angol tisztet elfogtak — közöttük egy Baird nevűt. Egy napon belépett a börtönbe egy bennszülött tiszt s békókat hozott. Egy öreg tiszt megszólalt: „csak nem akar békókat tenni erre a sebesültre? s Bairdre mutatott, ki igen szenvedett. Annyi békót hoztam, a hány fogoly van s mind fel kell raknom mondá komoran az indiai. Akkor tegye az övét is én rám, majd én viselek kettőt — felelé az öreg tiszt. A történet vége hogy Baird meggyógyult, szabadságát visszanyerte s később ugyanazt a várost elfoglalta, de a nemeslelkű barát meghalt. Két pár békót viselt ő. S mi lett volna ha az összes foglyokét ő viselte volna! Mert a ki elfogadja Isten Fiának kegyelmét annak láncai lehullanak, a börtön nyitva van mert Ő viselte láncunkat s összes büntetésünket.

Különböző. Dr Baunan álmodta, hogy az angyalok felfogták az ő bizalmát és megmérték, Teljesen mérték volt — 100, Ő igen meg volt elégedve, de ekkor az angyalok elemezni kezdeték s találtak 14 rész önzést, 15 rész felekezetiességet, 22 rész ambíciót stb. Csak 3 rész igaz emberszeretetet és 4 rész Isten iránti szeretetet. Jó lenne, ha mi is megvizsgálnánk mi indít minket a munkára s iparkodnak azon, hogy az indító ok Urunk és embertársaink iránti szeretet legyen.

Egyháztársadalmi élet.

Körlevél.

Az erdélyi ref. egyházkerület összes egyháztársadalmi intézményei elnökségéhez s kérés a magyarországi hasonló egyesületeinek vezetőihez.

Mélyen tisztelt elnökség!

Az erdélyi reform. egyházkerület egyházi értekezlete 1900 év óta újjászervezett alakulatában áll anyaszentegyházunk szolgálatában. Célja egyházi ismeretek terjesztése a református keresztyén vallás erkölcsi öntudat s egyházi összetartás érzésének ápolása, a református hit és egyházi élet erősítése, az egyházi és világi elemek egyházunk isteni küldetéséből folyó feladatainak megoldhatása által követelt közös munkára tömörítse. Isten országa szent céljait szolgáljuk tehát azzal az igyekezettel, hogy a megváltó Ur Krisztus evangéliumának és ígéjének erejével új életre támasszuk egyházunk tagjait, hogy azok valóban élők legyenek. Munkánk azonban nemcsak az anyaszentegyház javára szolgáló áldozat, hanem harc erdélyi magyarságunk érdekében, mert mi nemcsak hitünkért, hanem ezzel együtt faji, nemzeti javainkért kell védő küzdelmet folytassunk a hitelenség és pápás felekezeti tulkapások ellen, eloláhosodott magyar testvéreink visszahódítása és a nemzetiségi ellenséges erők érvényesülésének lehető meggátolása érdekében.

Egyházkerületi értekezletünk idei közgyűlését Maros-Vásárhelyt folyó évi szeptember első napjaiban fogja megtartani, mikor is, testvéri keblére óhajtja ölelni anyaszentegyházunk összes hasonló intézményeit, illetőleg azoknak elnökségét, esetleg kiküldötteit s módot és alkalmat nyújtani arra, hogy tőlünk távol élő hittestvéreink s a testvérintézmények vezetői is megismerjék jóigyekezetű munkánkat, nehéz helyzetünket és erkölcsi erőikkel támogatóink legyenek; de nem csak, hanem egyuttal arra is igyekszünk, hogy nehéz helyzetünkben legalább egy bizalmas konferencia keretében kicseréljük gondolatainkat s főként, hogy félretelve minden egyéb érdeket és szempontot, szenthitünk s magyar voltunk érdekében kezdet adjunk egymásnak, egyöntetű szeretetteljes és legfőként a Krisztus lelke által vezérelt munkára.

Az értekezlet ideje kb. szeptember 8. 9. 10. napja lenne s ugyanekkor bár szerény méretben belmissziói kiállítást is rendezünk.

Boldogok lennénk, ha szívből jövő őszinte meghívásunkra testvéries kedvező választ adna a mélyen tisztelt Elnökség s a jelzett időben, minél számosabb tagtestvérrel képviselné a gondjaiba vett egyesületet maros-vásárhelyi összejövételünkön.

Legközelebről részletes programot is küldünk, de addig is kérjük sziveskedjék az idő rövidségére

való tekintettel kérésünket illetőleg meghívásunkat tárgyalni s azt elfogadva, minket erről értesíteni.

Tisztelettel megjegyezzük azt is, hogy az utazás céljára kedvezményes vasuti jegyről s itt pedig elszállásolásról gondoskodni fogunk és a mennyiben, ez alkalmat felhasználandó Borszék esetleg a gyönyörű Szováta fürdő és vidéke népe, vallási és nemzeti viszonyainak megismerésére is időt szánunk kedves vendégeink, a legnagyobb készséggel fogjuk előkészíteni egy ily kirándulás tervét

Maros-Vásárhely 1908. évi július 1-én.

A „Vasárnap” szerkesztősége,
mint az Erd. Ref. egyházkerületi egyháztársadalmi Értekezlet szervező irodája.

Tárgysorozat-terv

az erdélyi ref. egyházkerületi egyh. értekezletnek Marosvásárhelyt, 1908 szeptember 8–10. napjain tartandó közgyűlésére s ezzel kapcsolatosan megtartandó templomszentelési s kollegiumi építési aiapköteteli ünnepélyére és az egyidejűleg rendezendő belmisszió kiállításra.

I. n a p. Szept. 8. (kedd) 1. Délelőtt fél 11. és délután fél 6 órakor az erd. egyházker. vezérő férfiai, az ért. elnökség és vendégek ünnepélyes fogadása és azok elszállásolása. 2. D. u. negyed 7 órakor estalkonyi istentisztelet a várbeli nagytemplomban. 3. Este 7–8 órakor rövid választmányi ülés. 4. Este fél 9 órakor ismerkedő est. (Megfelelő helyen csendes egygyütt vacsorázás minden zajos alkalmatosság elkerülésével.

II. ik n a p. Szept. 9. (szerda). 1. Reggel 8 órakor a vendégül látandó összes magyarországi belmissziói egyesületek és szervezetek elnökségeinek közös konferenciája. 2. D. e. 10 órakor a várbeli nagytemplomban értekezlet közgyűlés. 3. Délután 3 órakor a belmissziói kiállítás megnyitása a ref. leányiskolában. 4. D. u. 4 órakor Ifj. egyesületek konferenciája. Jelentés az erdélyi ref. ifjusági egyleti ügyről

5. Délután 5 órakor. Nőegyletek ügye az erdélyi egyházkerületben Ref. nővédő szövetség szüksége, városokban cselédképzők és patronások létesítése. Előadás ö. Délután 6 órakor a Bethania-egyesület, erdélyi konferenciája. 7. Este fél 8 órakor templomi hangverseny.

III. ik n a p. Szept. 10. (csütörtök). 1. Délelőtt 9 órakor az ujonnan épülő ref. kollegium zárókövének letételi ünnepélye. 2. Délelőtt 10 órakor a renovált várbeli templom felszentelése. 3. Déli fél 1 órakor együttes tisztelgés főgondnoki kar s Püspök ur előtt. Ezután főtiszt. Püspök ur küldöttségeket fogad a hatóságok stb. részéről. 4. Délután 2 órakor közebed. 2. Délután 5–6¹/₂ órakor diszközgyűlés.

IV. ik n a p. Szept. 11. (péntek). Azok részére, akik a kiadandó meghívóban leközlendő utitervek szerint Borszékre vagy Szováta kirándulást tesznek, gondoskodás a szükséges uti alkalmatosságokról.

H i r e k.

Olvasd a Bibliát.

Isten megítéli a bünt.

(Esaiás 5, 11 - 23.)

Arany mondás: Ha valaki az Isten templomát megrontja, megrontja azt az Isten; mert az Istennek temploma szent, ezek vagytok ti. (Kor I. lev. 3, 17.)

Oktató jegyzetek.

I. A romlás. Isten teljes boldogságot szánt az embernek s oly testi és lelki tulajdonságokkal ruházta fel, melyekkel azt elérheti. Isten maga akarja e boldogságot szívünkbe vinni és minket testestül-lelkestül templomául választott. Mily nagy tehát annak a büne, aki Istent e templomából vagy mértéktelenséggel, vagy más szenvedélylyel kiüzi. Az megérdemelte bűnének szigorú következményeit. Ezek testi életét is érintik. Számtalan testi baj és betegség követi a mértéktelenséget; minden nap látni, mily nyomoruságba jut az iszákos ember (13. v.) megrövidíti életét (11. v.) családjával együtt koldusbotra jut (7. v.) De még súlyosabbak azok, melyek lelki életét megrontják. Irtózatosságra jut; nem képes önmagát szenvedélyétől megszabadítani (13. v.); szegénybe és gyalázatba kerül még az is, kinek előbb becsülete volt (15. v.). Mind nagyobb lelki vakság és oktalanság vesz rajta erőt (20. v.)

II. Az ítélet okai. Igazságos az Isten ítélete, mert a mértéktelen ember és más szenvedély rabja is megfélemlített az Istenről és a testi élvezeteket tekintő bálványainak (12. v.) Sőt mérészen dacol az Úr intései ellen. Vétkezik az Isten temploma ellen, tehát önmaga ellen, mikor azokat az erőket, miket az Úr adott, haszontalanul elrontja s az időt, amit áldására fordíthatna, hiábavalóságokkal elvesztegeti (11. és 22.) S végre vétkezik embertársai ellen is, mert a gonosz szenvedélyek kiirtják belőle az erkölcsi érzületet és növesztik benne a hamisságot (18. v.), erőszakossá és igazságtalanná teszik (20., 23. v.). Órizkedjünk tehát attól, hogy valamely szenvedély rabjává legyünk; kérjük Jézus Krisztust, hogy ő tartsa tisztán a mi szívünket és töltsé azt be Szent Lelkével, V. J.

A „Vasárnapi Ujság” július 5-iki száma első helyén Donner Rafael Magyarországon készített szobrait mutatja be Myskovszky Ernő cikkével. Közöl még képeket e szám a gazdaszövetség parádi közgyűléséről, az angol nők mozgalmáról a választási jogért, az aratásról, az utca-csinálásról a fővárosban stb. Szépirodalmi olvasmányok: Sajó Sándor és Petri Mór versei, Sas Ede elbeszélése Krudy Gyula eredeti és Fogazzaro olaszból fordított regénye. Egyéb költemények: „Királyunk anyja” (Zsófia főhercegnő), Kincs Gyula zilahi kollegiumi igazgató jubileuma, Garay Akos művészi rajza, ismeretterjesztő cikkek, tárczacikk a hétről s a rendszeres heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek s egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 korona, a „világkróniká”-val együtt 4 korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-u 4, szám), Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Kincs Gyula 25 éves tanári jubileuma.** Julius 25-én folyt le Zilahon Kincs Gyula igazgató 25 éves tanári jubileuma, melyen egyházkerületünk és igazgatótanácsunk képviselőiben főtiszt. Püspök úr és dr. Kálmán János egyházkerületi tanügyi előadó vettek részt. Az igazgatótanács képviselői 24-ikén indul-

tak el Kolozsvárról. A püspök úr fogadására Örmező állomásig jött el dr. Róth István tanár vezetése alatt a zilahi kollegium tanártestületének küldöttsége; Zsibó állomáson pedig a szilágyszolnoki egyházmegye küldöttsége nevében K. Nagy Elek esperes üdvözölte a főpásztort abból az alkalomból, hogy püspöki minőségében most jelent meg először az egyházmegye területén. Zilahon a város, a kollegium és egyházközség képviselői jelentek meg a fogadásra s rövid üdvözlés után bevonult kíséretével a városba a főpásztor, kit zilahi tartózkodás alatt dr. Kaizler György főispán, egyházkerület igazgató-tanácsos látott vendégül. Este 6 órakor a zilahi egyházközség derék agilis lelkipásztora, Kádár G. za a kollegium tornacsarnokában szeretetvendégséget rendezett, a lelkész imája után ft. Püspök úr bibliamagyarázatot tartott s lelkes szavaival Istenhez emelte a buzgó hallgatóság lelkét. Majd szavaltok és ének s zenedarabok hangzottak el a hallgatóság lelki gyönyörködtetésére: a házias öltözetben megjelent leánysereg pedig téstával és fagyalittal kedveskedett a vendégeknek. A tanári jubileum jun. 24-én délelőtt folyt le a vármegye-ház dísztermében a kollegiumi előljáróság díszgyűlése keretében, melyre küldöttség hívta meg az egyházkerület püspökét és az ünnepelt Kincs Gyula igazgatót; a különböző testületek és küldöttségek részéről elhangzott huszonkét üdvözlő beszéd (az egyházkerület és igazgatótanács részéről a főtiszt. Püspök úr, a kultuszminiszter megbízásából dr. Kaizler György főispán, az egyházmegye részéről K. Nagy Elek esperes, a tanári kar nevében dr. Róth István, az erdélyi református kollegiumok tanárai részéről Pokoly József theol. tanár üdvözölték az ünnepeltet), után leleplezték Kincs Gyula arcképét, mire az ünnepelt igazgató hosszú, szép beszédben válaszolt az üdvözlő beszédek sorára s az ifjúsági énekkar éneke zárta be az ünnepélyt.

Délben az ünnepelt tiszteletére a kollegium adott gazdag ebédet, melyen az előljáróság és tanári kar tagjain kívül részt vettek a főtiszt. Püspök úr, a főispán, alispán, polgármester, Pokoly József theol. tanár és dr. Kálmán János egyházkerületi tanügyi előadó. A püspök úr a délután folyamán K. Nagy Elek esperes kíséretében több látogatást tett, este pedig kíséretével részt vett azon a 200 terítékes vacsorán, melyet Kincs Gyula tiszteletére rendeztek s amelyen a vármegye és város vezetőférfiai sorából (élükön a főispánnal és polgármesterrel) is számosan vettek részt. Szébbnél-szebb pohárköszöntők, melyek közül kimagaslott a főtiszt. Püspök úré, hangoztak el az ünnepelt üdvözlőre s felolvastatott a körülbelül 50 üdvözlő távirat is. A közös vacsora a késő éjjeli órákig tartott vidám, jó hangulatban, Főtiszt. úr, kinek elindulása alkalmából megjelentek ismét a pályaudvaron a vármegye, város, egyházmegye, egyházközség és kollegium képviselői, ugyancsak dr. Kálmán János tanügyi előadó kíséretében június 26-án délelőtt visszautazott Kolozsvárra.

A görgényi egyházmegyéből. A görgényi református egyházmegye, néhai b. e. Dr. Bartók György püspök úr emlékünnepejével kapcsolatosan, 1908. évi június hó 17-én tartotta meg tavaszi rendes közgyűlést Szászrgenben.

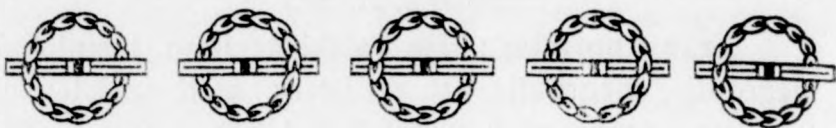
Ország-világ.

— **A vegyes házasságok.** Balassagyarmatról jelentik: A nógrádi ág. hitv. ev. egyházmegye közgyűlése, amelyen id. Laszkáry Gyula egyetemes felügyelő és dr. Baltik Frigyes püspök is résztvettek, Beniczky Árpád orsz. képviselő s Hrk János főesperes elnöklésével foglalkozott a pápai brevével. Sztranyaszky Sándor dr. Surányi felügyelő beszédet mondott, melyben azt hangoztatta, hogy a pápa által kibocsátott a vegyes házasságból született gyermekek törvénytelenségnek való kimondását és a vegyes házasságnak ágyassággá való minősítését tartalmazó encziklikája ellen fel kell, hogy emelje az egyházmegye tiltakozó szavát és kifejezze megbotránkozását afelett, hogy a sötét középkorba illő, minden nemesebb emberi érzést sértő rendelkezések a műveltség mai korában napvilágot láthattak. Arra kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy tiltakozó indítványát juttassa el az egyházmegye közgyűlése elé a kerület útján és kérje fel az egyetemet arra, hogy tegye meg a szükséges lépéseket és hasson tekintélyével oda, hogy a magyar kormány részéről nemcsak a protestánsok ellen irányuló, de a hazai törvényeket és morált is mélyen sértő pápai rendeletre a méltó válasz megadassék. A közgyűlés az indítványt magáévá tette.

Országgyűlés. Csütörtökön megkezdette a képviselőház a végrehajtási novella tárgyalását. Minden oldalról évek óta általános volt a panasz, hogy a jelenlegi végrehajtási törvény sok oly hibában szenved, amely eddig annyi ezer existenciát tönkretételére szolgáltatott alkalmat. Nem védte azzal a hitelező érdekét, hogy különösen a kisgazda és iparos mindennapi szükségleteinek megszerzéséhez nélkülözhetetlen számláitól és eszközeitől megfosztott, melyeket árverési hiénák potom pénzen szerezhettek meg, hogy aztán aránytalan haszonnal gyakran ugyanannak, akitől elvételtek, újra eladják. Nem védte a hitelezők érdekét azért, mert az adóstól minden eszköz, melylyel szerezhettek, újra talpra állhatott volna, elvételtek. S ha ez könyörtelen emberek segítségével ismét megszerzte is csekély értékű számláit, újra megjelent a végrehajtó, hogy sohasem apadó, de rendszerint mindig növekvő adóssága fejében azokat ismét elárverezze. Hány különben becsületes, szorgalmas és fizetni akaró szegény ember lett lelketlen uzsorások könyörtelen hajszája folytán földönfutó, hány család tétetett ki a legnagyobb nyomornak és nélkülözésnek.

Amidőn tehát a köztapasztalat világosan bebizonyította, hogy az érvényes végrehajtási rendszer sem

a hitelező, sem az adós érdekeit nem szolgálja, el nem háríthatólag megérett a közvéleményben az az óhajlás, helyesen követelés, hogy annak égető hibáit sürgősen orvosolni kell.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhely.

FIÓKINTÉZETEK:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sepsiszentgyörgy, Székelykeresztur, Székelyudvarhely.

Befizetett alaptőke: 1500.000 korona

Takarékbetétek: 8 millió korona.

A takarékoságot a lakosság minden rétegében előmozdítandó, amerikai módon **házi takarékperselyeket**: izléses csinos kivitelben, zárva, kulcsok nélkül **ingyen**, bocsátunk feleink rendelkezésére, a melyek által még a legkisebb összegek is könnyű módon megtakaríthatók. Ezen házi takarékperselyeknek azon nagy előnyük van, hogy azokból pénzt a mi közbejöttünk nélkül kivenni nem lehet és így a fél annak a kísértésnek, hogy a megtakarított pénzt esetleg céltalanul elköltsék könnyen elállhat.

Ha legalább egy korona a perselyben összegyűlt sziveskedjék intézetünkhöz fáradni, a mikor a megtakarított összeget a perselyből a t. cím jelenlétében kivesszük és a betéti könyvecskéjébe javára írjuk.

A perselyt zárva, kulcsok nélkül visszaadjuk a pénzgyűjtés újból kezdődik.

Agrár Takarékpénztár r. t.
M.-Vásárhely

